

Molí de Rocafort

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Sector nord-est del terme municipal
Emplaçament Carretera de l'Estany (C-59), al km. 51,5 camí sid-oest 100 m
Alçada: 659

Coordenades:

Latitud: 41.89728
Longitud: 2.1029
UTM Est (X): 425585
UTM Nord (Y): 4638761

Classificació

Número de fitxa 08258-205
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Segle XVII-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Observacions protecció: Recinte tancat
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08258A010000030000AJ
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 12/03/2020 - 01:00

Descripció

Antic molí fariner pertanyent al mas Rocafort, emplaçat a la riba de la riera d'Oló i uns 500 m al sud-oest del mas. La resclosa i el rec del molí no es conserven, i tampoc la bassa, tan sols l'edificació del molí pròpiament, però en bona part remodelada i reconstruïda en els darrers anys. La casa és formada per dos cossos. L'antic és el de llevant, de planta quadrada i de quatre pisos (els dos superiors afegits modernament). El cos de ponent és de construcció recent, almenys la part externa ja que a l'interior s'hi conserven restes de les instal·lacions del molí. Així mateix, el cos antic ha estat àmpliament remodelat. Abans a la part superior hi havia un colomar i, al seu lloc, s'hi van agregar els dos pisos. A la façana principal, encarada vers migdia, s'han modificat les finestres (que eren més petites) així com el portal. El rec del molí entrava per llevant cap a la bassa, de la qual se'n poden entreveure les traces en la forma del jardí. De l'antic molí se'n conserva l'entrada del carcabà, a llevant, ara convertida en una font. Hi veiem una cavitat coberta amb volta de pedra que, a sota, tenia el pou per on baixava l'aigua. Ara està terraplenat. A la cara oposada de l'edifici, a ponent, encara es conserven part dels baixos on hi havia les instal·lacions per a la mòlta. A un nivell inferior hi ha el carcabà, que és la part subterrània on hi havia la roda hidràulica. La sortida del carcabà passa per una mina d'uns 20 metres abans de desembocar a la riera. Al costat d'aquest molí n'hi havia un altre, anomenat Molí Xic de Rocafort.

Observacions:

Inclusa al Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Santa Maria d'Oló amb el num. 70 (Pla Especial Urbanístic 2011)
Informació oral facilitada per Joan Franquesa

Història

Segons dades del cadastre (no sempre fiable ni exacte) l'any de construcció del Molí de Rocafort és el 1600. I és força versemblant que fos al voltant d'aquesta data que es fundés, ja que coincideix amb el moment d'apogeu del mas Rocafort, al qual pertanyia. De tota manera no es pot descartar un origen més antic, per exemple a l'època medieval. El mas Rocafort era un dels més poderosos de la zona. Els seus propietaris havien ascendit a la petita noblesa i, al segle XVII, van fer reconstruir totalment la masia per transformar-la en un gran i luxós casal barroc on portaven un estil de vida que imitava el de la cort.

Del molí pròpiament no en tenim notícies concretes. En un llistat de cases rurals de 1930 encara consta com a habitat. I segons notícies orals va estar en funcionament fins la dècada de 1940, quan va tenir una curta revifada, igual que un altre molí molt proper, anomenat Molí Xic de Rocafort. Uns 300 m a ponent es conserven les restes d'un altre molí que va restar inacabat. Es coneix popularment com el Molí dels Moros, i és una obra força antiga i de qualitat, tal vegada dels segles XVII-XVIII.

Pel que fa a la propietat, el molí va estar sempre vinculat a l'heretat de Rocafort i a les vicissituds dels seus propietaris, la família Rocafort. A mitjans del segle XIX van abandonar la seva casa pairal per traslladar-se a una població més gran, Artés, on van tenir un paper destacat en la vida social i econòmica. Es van introduir en un sector de la viticultura més pròsper, i van intervenir en política quan a començament del segle XX Ramon de Rocafort fou diputat provincial. També van invertir en activitats industrials, sent fundadors de la fàbrica de can Berenguer d'Artés. Quan Ramon de Rocafort va morir en el seu inventari hi constava un patrimoni immens. La seva herència va ser complicada i el patrimoni es va dividir, però cap hereu no va residir en cap dels masos. Tots formaven part de la classe mitjana barcelonina. A la dècada de 1960 Rocafort i el gran mas veí de Rocabrúna van quedar unificades sota la propietat de Manel Font, un ric negociant de Barcelona. A la dècada de 1980 aquesta gran finca fou adquirida pel príncep hereu de l'Aràbia Saudita (germà del rei) Saad Bin Abdul Al Saul. L'any 2002 la propietat es va vendre a l'empresària russa Olga Farré. Més tard algunes de les finques es va segregar. Joan Franquesa i Conxita Padrós van comprar el Molí de Rocafort, i des d'aleshores han restaurat la casa i l'entorn, i hi han fet reformes substancials.

Bibliografia

- AYMAMÍ DOMINGO, Gener; PALLARÈS-PERSONAT, Joan (1994). Els molins hidràulics del Moianès i de la riera de Caldes. Arxiu Bibliogràfic Excursionista de la Unió Excursionista de Catalunya; Rafael Dalmau Editor, Barcelona, p. 31.
- BELLPUIG, Josep (1982-2007). Escrits sobre Sant Feliuet de Terrassola (treball inèdit), p. 43.
- FERRER, Llorenç; PLADEVALL, Antoni i altres (1991). "Oló als temps medievals", "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, p. 109, 110, 127.
- SOLÀ BACH, Sebastià (2011). Pla Especial Urbanístic del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable. Municipi de Santa Maria d'Oló, fitxa núm. 70.

